

Swobodna zabawa to klucz do rozwoju małego dziecka

Swobodna zabawa

1. **ROZWIJA WYOBRAŹNIĘ** Dzieci uczą się tworzyć własne scenariusze, role i światy – bez gotowych schematów;
2. **WSPIERA ROZWÓJ EMOCJONALNY** Podczas zabawy dziecko wyraża emocje, oswaja się z nimi i uczy się samoregulacji;
3. **WZMACNIA ROZWÓJ SPOŁECZNY** Dzieci uczą się współpracy, dzielenia się, czekania na swoją kolej;
4. **POBUDZA ROZWÓJ MOTORYCZNY** Swobodna zabawa angażuje ciało – wspinalanie się, turlanie, manipulowanie przedmiotami;
5. **STYMULUJE ROZWÓJ POZNAWCZY** Eksperymentowanie i odkrywanie zasad działania różnych rzeczy rozwija myślenie przyczynowo-skutkowe;
6. **BUDUJE POCZUCIE SPRAWCZOŚCI** Dziecko decyduje, co i jak robi – co wspiera autonomię i pewność siebie;
7. **UCZY ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW** Dziecko napotyka przeszkody (np. budując wieżę), uczy się próbować różnych strategii;
8. **DAJE PRZESTRZEŃ DO EKSPLORACJI ŚWIATA** Dzieci uczą się poprzez zmysły – dotyk, smak – a zabawa daje ku temu naturalne okazje.

Rola dorosłego przy wspieraniu swobodnej zabawy dzieci

1. **STWORZENIE BEZPIECZNEJ I INSPIRUJĄCEJ PRZESTRZENI**
 - zapewnienie fizycznie i emocjonalnie bezpiecznego środowiska, gdzie dziecko może eksplorować bez strachu;
 - udostępnienie różnorodnych materiałów (klocki, szmatki, przedmioty codziennego użytku), które wspierają kreatywność;
 - unikanie nadmiaru zabawek i bodźców – często mniej znaczy więcej.
2. **OBECNOŚĆ BEZ INGERENCJI**
 - dorosły towarzyszy, ale nie kieruje zabawą;
 - obserwuje i reaguje tylko wtedy, gdy jest to potrzebne – np. przy konflikcie, zagrożeniu, frustracji przekraczającej możliwości dziecka;
 - zadaje pytania lub komentuje z szacunkiem, nie przejmując kontroli (*Widzę, że twoja wieża jest bardzo wysoka* zamiast: *Zrób dach tutaj*).
3. **SZACUNEK DO WYBORÓW DZIECKA**
 - dorosły nie ocenia, nie poprawia, nie porównuje (nie mówi np.: *Brawo Franek, ale Antek zrobił lepszą rakiętę*);
 - uznaje wartość zabawy niezależnie od efektu – proces ponad rezultat;
 - traktuje zabawę dziecka serio, nie umniejsza jej (*To tylko zabawa* → zamienić na: *Widzę, że jesteś bardzo zajęty*).
4. **WSPIERANIE ROZWOJU SPOŁECZNEGO I EMOCJONALNEGO**
 - dorosły wspomaga rozwiązywanie konfliktów w grupie – nie wyręcza, ale uczy mediacji i wyrażania emocji;
 - opiekun/ka pomaga dzieciom nazywać emocje i potrzeby, które pojawiają się w trakcie zabawy.